

WOJEWODA WIELKOPOLSKI
PS-III.431.2.2022.10.9

Poznań, 19 maja 2022 r.

Pan
Łukasz Nyczkowski
Dyrektor
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Nowym Tomyślu

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r., poz. 447), zwanej dalej ustawą i rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) oraz w oparciu o rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720), zwane dalej „rozporządzeniem”, zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu w składzie:

- Nina Kasztelan – inspektor wojewódzki, jako kierownik zespołu kontrolującego,
- Jarosław Szymański – inspektor wojewódzki,

działając z upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego z 24 stycznia 2022 r., znak: KN-II.0030.24.2022.1 (*zał. 1. Upoważnienie Wojewody Wielkopolskiego z 24 stycznia 2022 r.*) przeprowadził kontrolę w trybie zwykłym w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Tomyślu z siedzibą pod adresem: ul. Poznańska 30, 64-300 Nowy Tomyśl, które w dalszej części dokumentu określa się także w skrócie: „PCPR”, „Organizatorem”, „Centrum” lub „Jednostką”. Czynności kontrolne w siedzibie PCPR przeprowadzone były 31 stycznia 2022 r., dalsze czynności kontrolne były kontynuowane zdalnie z uwagi na pandemię i zakończyły się 28 lutego 2022 r.

Zakres kontroli obejmował organizację i funkcjonowanie Jednostki w zakresie zgodności z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2021 r. do dnia zakończenia kontroli oraz działania wcześniejsze, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.

al. Niepodległości 16/ 18, 61-713 Poznań
tel. 61-854-18-25, fax 61-854-15-44

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: ps@poznan.uw.gov.pl
www.obywatel.gov.pl, infolinia tel. 222 500 117

Kontrolujący złożyli oświadczenia, że nie istnieją okoliczności uzasadniające wyłączenie ich od udziału w ww. kontroli (*zał. 2.-2a. Oświadczenia kontrolerów z 28 stycznia 2022 r.*).

Kontrola została przeprowadzona w oparciu o następujące procedury i metody:

- pozyskano pisemne oświadczenia od Dyrektora PCPR - Pana Łukasza Nyczkowskiego,
- pozyskano pisemne oświadczenia od koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnionego w ww. Jednostce na dzień kontroli,
- przeprowadzono analizę dokumentacji dotyczącej kwalifikacji wybranych osób zatrudnionych w ww. Jednostce,
- poddano analizie zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- poddano analizie zadania koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- dokonano analizy dokumentacji wszystkich kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej,
- zweryfikowano dokumentację prowadzoną przez PCPR dla dwóch wybranych rodzin zastępczych zawodowych, wybranej rodziny zastępczej niezawodowej i wybranej rodziny zastępczej spokrewnionej,
- przeanalizowano dokumentację dzieci „A”, „B”, „C”, „D”, „E”, „F”, „G” i „H” przebywających w rodzinach zastępczych.

PODCZAS KONTROLI USTALONO

PCPR działa na podstawie statutu, który stanowi załącznik do uchwały Nr VI/45/2019 Rady Powiatu Nowotomyskiego z dnia 27 lutego 2019 r. w sprawie nadania Statutu Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Tomysłu (*zał. 3. Kserokopia uchwały Nr VI/45/2019 Rady Powiatu Nowotomyskiego z dnia 27 lutego 2019 r. w sprawie nadania Statutu Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Tomysłu wraz z kserokopią Statutu*). Analiza dokumentu wykazała, że pomimo wskazania wśród zadań PCPR opracowywania licznych programów z zakresu pomocy społecznej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie i innych, nie wymieniono zadania polegającego na opracowywaniu 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej wynikającego z art. 182 ust. 1 w zw. z art. 180 pkt 1 ww. ustawy. Także niżej wskazany Regulamin Organizacyjny PCPR nie przewiduje tego zadania.

Strukturę organizacyjną oraz organizację wewnętrzną i zasady działania Centrum określa regulamin organizacyjny, stanowiący załącznik do uchwały Nr 64/PCPR/2019 Zarządu Powiatu Nowotomyskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Tomysłu (*zał. 4. Kserokopia uchwały 64/PCPR/2019 Zarządu Powiatu Nowotomyskiego z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Tomysłu wraz z kserokopią Regulaminu Organizacyjnego*).

Analiza ww. Regulaminu Organizacyjnego Jednostki wykazała, że w jej strukturze wyodrębniono Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej, zwany dalej „Zespołem” (*zał. 4.*), co jest **zgodne z art. 76 ust. 2 ww. ustawy.**

Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Nowotomyskim jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Tomyślu, wyznaczone Zarządzeniem Nr 25/2011 Starosty Nowotomyskiego z dnia 5 października 2011 r. *(zał. 5. Kserokopia Zarządzenia Nr 25/2011 Starosty Nowotomyskiego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie wyznaczenia jednostki organizacyjnej Powiatu – Powiatowego Centrum Pomocy w Nowym Tomyślu na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej)*, co jest **zgodne z art. 76 ust. 1 ww. ustawy.**

Kwalifikacje kadry

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że uchwałą Nr 4/OR/2018 Zarządu Powiatu Nowotomyskiego z dnia 28 listopada 2018 r., powierzono obowiązki Dyrektora PCPR Panu Łukaszowi Nyczkowskiemu *(zał. 6. Kserokopia uchwały Nr 4/OR/2018 Zarządu Powiatu Nowotomyskiego z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie powierzenia obowiązków dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Tomyślu Panu Łukaszowi Nyczkowskiemu)*. Dyrektor Jednostki ukończył studia magisterskie na kierunku administracja oraz studia podyplomowe w zakresie organizacji pomocy społecznej *(zał. 7.-7a. Kserokopie dyplomu ukończenia studiów magisterskich oraz świadectwa ukończenia studiów podyplomowych w zakresie organizacji pomocy społecznej)*. Kontrola wykazała, że Dyrektor PCPR nabył odpowiedni staż pracy *(zał. 7b.-7g. Kserokopie umów potwierdzających staż pracy Dyrektora PCPR)*, w związku z powyższym kwalifikacje Pana Łukasza Nyczkowskiego są **zgodne z art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 późn. zm.)**.

W badanym okresie w Zespole zatrudnionych było na umowę o pracę, na pełnych etatach, trzech koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, w dwóch przypadkach ustał stosunek pracy. Ww. osoby miały wykształcenie wymagane na stanowisku koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Na pierwszy dzień kontroli w Zespole zatrudniony był jeden koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, który miał wykształcenie wymagane na tym stanowisku. Wymiar czasu pracy koordynatora wynosił jeden etat *(zał. 8.-8a. Protokół oględzin dokumentacji kadry z 31 stycznia 2022 r. wraz z wykazem pracowników merytorycznych z 31 stycznia 2022 r.)*. Nadto, czynności kontrolne wykazały, że koordynator nie jest i nie był pozbawiony władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie została mu zawieszona ani ograniczona, nie ponosi obowiązku alimentacyjnego i nie był skazany prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe *(zał. 9. Oświadczenie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej w sprawie władzy rodzicielskiej, niealimentacji i niekaralności oraz nie łączenia obowiązków pracownika socjalnego i nie prowadzenia postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez powiat z 28 stycznia 2022 r.)*. Kwalifikacje koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej są zatem **zgodne z art. 78 ust. 1 ww. ustawy.**

W trakcie czynności kontrolnych ustalono również, że praca koordynatora nie była łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego, co jest **zgodne z art. 79 ust. 3 ww. ustawy (zał. 9.)** oraz postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez powiat, co jest **zgodne z art. 79 ust. 4 ww. ustawy (zał. 9.)**.

Poza ww. koordynatorami Zespół w okresie kontroli tworzył kierownik oraz dwóch psychologów, jeden na podstawie umowy o pracę w wymiarze 0,4 etatu oraz drugi na podstawie umowy zlecenia, w wymiarze 0,5 etatu (*zał. 8.-8a., zał. 10. Uzupełnienie do wykazu z 31 stycznia 2022 r. o osobę zatrudnioną na umowę zlecenia w Zespole, której zadaniem było świadczenie pomocy psychologicznej, zał. 10a. Kserokopia umowy zlecenia z dnia 2 września 2021 i kserokopia aneksu do ww. umowy*). Wobec ustaleń kontroli w zakresie zakończenia umów o pracę z dotychczasowymi osobami z wykształceniem psychologicznym w Zespole konieczne jest zatrudnienie ww. specjalisty.

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).

Na tym kontrolę zakończono.

Dokonano wpisu w Księżce Kontroli pod numerem 1/2022.

Biorąc pod uwagę, stwierdzone podczas kontroli, działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Tomysłu, zgodne z obowiązującymi przepisami, jak i działania naruszające przepisy, działalność Jednostki oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

W związku z nieprawidłowościami **wydano zalecenia pokontrolne**.

UWAGI I WNIOSKI

Biorąc pod uwagę spostrzeżenia poczynione przez zespół inspektorów podczas kontroli, rekomenduję:

1. dokonać zmiany treści Statutu i Regulaminu Organizacyjnego PCPR poprzez dodanie zadania polegającego na opracowywaniu 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, wynikającego z art. 182 ust. 1 w zw. z art. 180 pkt 1 ww. ustawy,
2. prawidłowo ustalać limit rodzin zastępczych zawodowych w 3-letnim programie dotyczącym rozwoju pieczy zastępczej,
3. w rejestrze, prowadzonym na podstawie art. 46 ww. ustawy, umieszczać datę ważności zaświadczenia lekarskiego oraz opinii psychologicznej,
4. opatrywać dokumenty właściwą datą sporządzenia lub datą wpływu oraz odnotowywać funkcję osoby biorącej udział w okresowej ocenie sytuacji dziecka, a także dochowywać staranności w sporządzaniu dokumentów,
5. zintensyfikować działania w kierunku udzielania pomocy rodzinom zastępczym w celu nawiązywania wzajemnego kontaktu,

6. zaprzestać stosowania w dokumentach określeń kolokwialnych i potocznych, a także dbać o rzetelność prowadzonych wpisów.

ZALECENIA POKONTROLNE

W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w realizacji zadań przez Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie w Nowym Tomyślu określonych w ww. ustawie, zalecam:

- 1. nawiązać współpracę z psychologiem, w celu realizacji podstawowych zadań PCPR z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, wynikających m.in. z art. 76 ust. 4 ww. ustawy,**
- 2. prowadzić rejestr danych o osobach, zgodnie z art. 46 ww. ustawy,**
- 3. dostosować treść procedury dotyczącej kwalifikacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka do przepisów art. 44 ust. 1 w zw. z art. 42 ust. 1 pkt 5 lit. b oraz art. 46 ust. 1 ww. ustawy,**
- 4. objąć wszystkie rodziny zastępcze szkoleniami w celu podniesienia ich kwalifikacji, w szczególności z tematyki dotyczącej komunikacji z dzieckiem będącym w pieczy zastępczej, zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 5 ww. ustawy,**
- 5. zapewniać rodzinom zastępczym pomoc i wsparcie, w szczególności w ramach grup wsparcia, zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 6 ww. ustawy,**
- 6. dokonywać oceny sytuacji dziecka, uwzględniając wszystkie cele oceny i odnotowywać rzeczywiste potrzeby i sytuację dziecka, zgodnie z art. 129 ww. ustawy, w miarę potrzeb, jednak w przypadku dzieci w wieku poniżej 3 lat nie rzadziej niż co 3 miesiące, a w przypadku dzieci starszych nie rzadziej niż co 6 miesięcy, zgodnie z art. 131 ust. 1 ww. ustawy, a następnie bez zbędnej zwłoki przekazywać do sądu pisemne opinie sporządzone przez Organizatora a dotyczące zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, zgodnie z art. 131 ust. 2 ww. ustawy,**
- 7. zachowywać terminy pobytu dzieci w rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego, zgodnie z art. 58 ust. 4 ww. ustawy,**
- 8. każdorazowo, w szczególności przed dokonaniem oceny sytuacji dziecka, wysłuchiwać zdania dziecka, jeżeli jego wiek i stopień dojrzałości na to pozwalają, w sposób i miejscu umożliwiającym swobodne wypowiedzenie się przez dziecko, zgodnie z art. 4 pkt 8 i 4a ww. ustawy,**

- 9. podjąć działania, aby osoba przeprowadzająca badania pedagogiczne kandydatów na rodziny zastępcze była zatrudniona na stanowisku pedagoga, zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 13 ww. ustawy,**
- 10. zatrudniać taką liczbę koordynatorów, by zapewnić każdemu składającemu wniosek o objęcie opieką wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, zgodnie z art. 77 ust. 1 w zw. z art. 79 ust. 1 ww. ustawy,**
- 11. udzielać pomocy rodzinom zastępczym w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej, stosownej do potrzeb, zgodnie z art. 77 ust. 3 pkt 1 w zw. z art. 40 ust. 1 oraz art. 77 ust. 1a w zw. z art. 40 ust. 1 ww. ustawy,**
- 12. przygotowywać przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej zindywidualizowane plany pomocy dziecku i ich modyfikacje, określając konkretne cele, działania i terminy ich realizacji, we współpracy z asystentem rodziny, a w przypadku gdy rodzinie nie został on przydzielony – z podmiotem realizującym pracę z rodziną dziecka, dokumentując ten fakt w planie oraz po zasięgnięciu opinii dziecka, zgodnie z art. 77 ust. 3 pkt 2 w zw. z art. 129 pkt 3 i art. 131 ust. 1 oraz art. 4 pkt 8 ww. ustawy,**
- 13. każdorazowo wyegzekwować od koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej złożenie do Organizatora sprawozdania z efektów pracy, zgodnie z art. 77 ust. 3 pkt 7 ww. ustawy,**
- 14. spowodować, aby oceny rodzin zastępczych dokonywane były przez osobę upoważnioną do reprezentowania Organizatora, w konsultacji w szczególności z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i asystentem rodziny pracującym z rodziną dziecka, zgodnie z art. 133 ww. ustawy.**

Informacje końcowe

Niniejszy dokument sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Tomysłu, drugi pozostawiono w dokumentacji Wojewody Wielkopolskiego.

Treść wystąpienia pokontrolnego podlega udostępnieniu, zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), z wyłączeniem danych osobowych w rozumieniu ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1781).

Zgodnie z art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r., poz. 447) kontrolowana Jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania tych zaleceń, zgłosić do nich zastrzeżenia.

Wojewoda w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń, o których mowa powyżej, przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia.

W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana Jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska Wojewody, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 198 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r., poz. 447) kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, o których mowa w art. 197d ust. 1 ustawy, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 10.000 zł.

Wystąpienie pokontrolne zawiera 46 stron.

Z up. Wojewody Wielkopolskiego
/ podpis /
Monika Donke- Cieślewicz
Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej

Dokument sporządziła:
inspektor wojewódzki
Nina Kasztelan
9.06.2022 r.